

Notat om kommuners kompensation af covid-19 relaterede merudgifter

Enhed
Forvaltningsjura

Sagsbehandler
Hanna Kirstine
Ege

**Koordineret
med**

Sagsnr.
2020 - 11552

Doknr.
342394

Dato
17-12-2020

1. Indledning

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 19. november 2020 stillet en række spørgsmål vedrørende kommuners kompensation af covid-19-relaterede merudgifter. Det drejer sig om SUU alm. del spørgsmål nr. 332-339.

Nedenfor redegøres i anledning af de stillede spørgsmål for:

- Statens kompensation til kommuner for covid-19 relaterede merudgifter, jf. afsnit 3.
- Regler vedrørende det offentliges adgang til at kompensere private aktører for covid-19 relaterede merudgifter, jf. afsnit 4 og 5.

Notatet er udarbejdet af Social- og Indenrigsministeriet på baggrund af bidrag fra Sundheds- og Ældreministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet og Finansministeriet.

2. Definition

I notatet er det lagt til grund, at der med offentlige henholdsvis ikke-offentlige velfærdsaktører/sociale aktører tænkes på offentlige myndigheder henholdsvis private aktører, der på det sociale område, ældreområdet samt dagtilbud- og undervisningsområdet leverer lovpligtige ydelser til borgerne. Dette vedrører varetagelse af opgaver vedrørende lovpligtige ydelser til borgere bl.a. i form af hjemmehjælp, plejehjem, sociale tilbud, skoler og dag- og fritidstilbud.

3. Statens kompensation af kommuners covid-19 relaterede merudgifter

Finansministeriet har oplyst, at det er fastsat i aftalen mellem regeringen og KL af den 26. marts 2020, at regeringen vil sikre, at der tages de fornødne skridt, og at de nødvendige ressourcer til at finansiere indsatser i 2020 i forhold til covid-19 er til stede. Dermed vil regeringen sikre, at ekstraordinære kommunale udgifter til covid-19-relaterede tiltag ikke fortrænger øvrige udgifter til borgernær velfærd.

Den 7. april 2020 blev der endvidere indgået aftale om "Et stærkt civilsamfund både under og efter COVID-19", hvor et bredt politisk flertal blev enige om en hjælpepakke til sociale organisationer. Af aftalen fremgår:

"[...] Partierne er enige om at præcisere over for de sociale tilbud, at der inden for gældende regler er mulighed for at øge taksterne for sociale tilbud efter serviceloven som følge af COVID-19 relaterede ekstraudgifter. Hvis tilbuddene ikke kan afholde deres COVID-relaterede ekstraudgifter inden for deres

almindelige driftsbudget, kan de således hæve deres takster, også selv om det er midt i året, så de får dækket deres merudgifter af kommunerne. [...]

Med økonomaftalen af 29. maj 2020 mellem regeringen og kommunerne for 2021 blev der endvidere aftalt følgende om kompensation af kommunerne i forhold til håndtering af merudgifter relateret til covid-19:

”Kommunerne kompenseres for i alt 2,6 mia. kr. i 2020 vedr. mer- og mindreudgifter til håndteringen af COVID-19. Heraf bliver kommunerne kompenseret med ca. 0,4 mia. kr. i 2020 for bl.a. rengøring i kommunale og private velfærdstilbud og differentieret forældrebetaling i dagtilbud i forbindelse med genåbning. Da kompensationen både dækker merudgifter i kommunale og private tilbud bør kommunen gå i dialog med de private institutioner omkring COVID-19 relaterede udgifter og i dialogen finde et niveau for kompensation til de private, som er i balance med den fornødne dokumentation og merudgiftsniveauet i kommunen i øvrigt.”

Regeringen har forudsat, at kommunernes udmøntning af kompensationen vil være op til en lokal vurdering på baggrund af lokale forhold, herunder hensyntagen til private aktørers varetagelse af velfærdstilbud.

Hvad angår hjemmel til kompensation i forhold til de enkelte velfærdstilbud beror dette på den konkrete lovgivning. I det omfang, lovgivningen indeholder hjemmel til, at kommuner kan kompensere private aktører for merudgifter relateret til covid-19, vil det være op til den enkelte kommunes skøn, i hvilket omfang den vil kompensere for sådanne merudgifter.

Aftalen af 29. maj 2020 regulerer ikke forholdet mellem kommuner og private aktører. Spørgsmålet om kommuners adgang til at kompensere private aktører for covid-19 relaterede merudgifter beror således på lovgivningen, jf. afsnit 4 og 5 nedenfor.

4. Regler i den skrevne lovgivning vedrørende kommuners adgang til at kompensere en privat aktør ifm varetagelse af velfærdsopgaver for covid-19 relaterede merudgifter

Den skrevne lovgivning indeholder på en række forskellige områder regler om, at private aktører kan varetage offentlige velfærdsopgaver. Det omfatter opgaver vedrørende hjemmehjælp, sociale tilbud, plejehjem, dag- og fritidstilbud, skoler, dagpleje og pasningsordninger. På disse områder er der i lovgivningen ordninger i både kommunalt og i privat regi. Lovgivningen indeholder i vidt omfang regler om, at kommuner efter de nærmere vilkår, der følger af lovgivningen, kan yde tilskud eller betaling til private aktører.

Nedenfor redegøres for, i hvilket omfang den skrevne lovgivning på de forskellige områder regulerer kommuners adgang til at kompensere private aktører for covid-19 relaterede merudgifter. Oversigten tager udgangspunkt i ministerområder.

4.1. Social- og Indenrigsministeriet

4.1.1. Private leverandører af tilbud og ydelser efter serviceloven

Forpligtelsen efter serviceloven

Det følger af § 4 i lov om social service (serviceloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1287 af 28. august 2020, at det er kommunalbestyrelsen, der har forsyningsforpligtelsen med tilbud efter serviceloven, og som derfor f.eks. skal stille en plads til rådighed, når der er truffet afgørelse om, at en borger skal have midlertidigt eller længerevarende ophold i et socialt tilbud efter serviceloven.

Med "sociale tilbud", jf. servicelovens § 4, stk. 1, menes takstfinansierede tilbud og ydelser efter lov om social service, som er omfattet af § 8 i bekendtgørelse nr. 1017 af 19. august 2017 om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner (finansieringsbekendtgørelsen).

Private tilbud/leverandører på det sociale område

Kommunalbestyrelsen kan, jf. servicelovens § 4, stk. 1, opfylde sin forsyningsforpligtelse ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud.

Aftalerne mellem den visiterende eller anbringende kommune og det eller den kommunale, regionale eller private tilbud eller leverandør om køb af konkrete ydelser eller pladser på sociale tilbud er ikke yderligere reguleret i serviceloven.

Det er dog udtrykkeligt forudsat i § 12, stk. 1, i finansieringsbekendtgørelsen, at der indgås en aftale om ydelse og pris mellem kommunalbestyrelsen og driftsherren (dvs. det sociale tilbud) på baggrund af den vejledende takst, der er fastsat efter bekendtgørelsens bestemmelser.

Tilpasning af opgaven

Det fremgår af servicelovens § 148, stk. 2, at kommunalbestyrelsen har pligt til løbende at følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål eller om der er behov for andre typer af hjælp.

Det følger heraf, at det løbende drøftes mellem driftsherren, herunder det private tilbud/den private leverandør, og kommune, om der er eller har været behov for yderligere hjælp til den enkelte borger, og herunder om dette betyder eller har betydet yderligere omkostninger for tilbuddet, som kommunen forventes at dække.

Det er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at covid-19-situationen kan have som konsekvens, at det sociale tilbud skal tilpasse sin opgavevaretagelse for at undgå covid-19 smitte, og at der som følge heraf er behov for håndsprit, mundbind, ekstra rengøring og omlægning af arbejdsgange mv. for at kunne varetage opgaven sundhedsmæssigt forsvarligt.

Kompensation af covid-19 relaterede merudgifter

Det er en konsekvens af den ovenfor beskrevne ændrede opgavevaretagelse grundet covid-19-situationen, at kommunen kan dække de nævnte covid-19 relaterede merudgifter, som det private tilbud/den private leverandør har i

forbindelse sin opgavevaretagelse. Det gælder, uanset om det er fastsat i kontrakten, at kommunen kan eller skal betale for tilpasning af ydelsen.

Det er en forudsætning, at det private tilbud/den private leverandør kan dokumentere, at merudgifterne er nødvendige for at kunne varetage sine opgaver. Hvis sådan dokumentation foreligger, kan kommunen kompensere det private tilbud/leverandøren både bagudrettet og fremadrettet.

På socialområdet kan kommunen kompensere private tilbud/den private leverandør for covid-19 relaterede merudgifter på følgende måder:

- yde et tilskud til det sociale tilbud efter § 14, nr. 2, i finansieringsbekendtgørelsen,
- betale en forhøjet takst til det sociale tilbud, eller
- indgå forhandling med det sociale tilbud om ændret betaling

For så vidt angår kompensationsmuligheden efter § 14, nr. 2, i finansieringsbekendtgørelsen bemærkes det, at der med ”sociale tilbud” menes takstfinansierede tilbud, der er oprettet efter §§ 32, 36, 66, 103, 104, 107, 108, 109, 110 eller 192 i lov om social service, og som er omfattet af § 8 i finansieringsbekendtgørelsen.

Det bemærkes endvidere, at der med ”sociale tilbud” i forbindelse med kompensationsmulighederne for at betale en forhøjet takst eller indgå forhandling om en ændret betaling menes takstfinansierede tilbud og ydelser efter lov om social service, og som er omfattet af § 8 i finansieringsbekendtgørelsen.

Social- og Indenrigsministeriet har den 10. december 2020 udsendt en orientingsskrivelse om kommunernes mulighed for at yde kompensation for sociale tilbuds merudgifter til COVID-19 til samtlige kommuner, regioner og socialtilsyn samt relevante myndigheder og organisationer. Orienteringen præciserer og giver et samlet overblik over kommunernes muligheder for kompensation for sociale tilbuds merudgifter til håndtering af COVID-19 på socialområdet. Orienteringen ligger også i Retsinformation: <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2020/9917>.

4.1.2. Tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance

Serviceovens ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance er nærmere reguleret i serviceovens §§ 95 og 96 (lovbekendtgørelse nr. 1287 af 28. august 2020). Begge ordninger er karakteriseret ved, at kommunalbestyrelsen yder et kontant tilskud til borgeren (eller en nærtstående i ordninger efter serviceovens § 95, stk. 3), hvorefter borgeren (eller den nærtstående) selv er ansvarlig for ansættelse af hjælpere i ordningen. Borgeren (eller den nærtstående) varetager dermed også arbejdsgiverfunktioner i forhold til hjælperne, medmindre borgeren (eller den nærtstående) indgår aftale med en anden nærtstående eller med en af socialtilsynet godkendt forening eller privat virksomhed om overførsel af tilskud, hvorefter den (anden) nærtstående, foreningen eller den private virksomhed varetager arbejdsgiverfunktioner i forhold til hjælperne. Kommunalbestyrelsens ydelse i serviceovens

hjelperordninger består således alene i at udbetale det udmålte kontante tilskud i den enkelte ordning.

Reglerne om kommunalbestyrelsens udmåling af det kontante tilskud i servicelovens hjælperordninger fremgår af bekendtgørelse nr. 1069 af 30. juni 2020 om udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter serviceloven (udmålingsbekendtgørelsen). Det samlede tilskud, som kommunalbestyrelsen skal udmåle i den enkelte ordning, består af tilskud til dækning af almindelige omkostninger til hjælperløn m.v., tilskud til dækning af særlige omkostninger ved overførsel af tilskud eller til lønadministration og tilskud til dækning af andre omkostninger forbundet med hjælperordningen.

I servicelovens hjælperordninger vil eventuelle covid-19-relaterede merudgifter kunne opstå som følge af sygdom blandt hjælperne eller som følge af anskaffelse af værnemidler til brug i overensstemmelse med sundhedsmyndighedernes anbefalinger. Desuden kan der opstå covid-19-relaterede merudgifter i de tilfælde, hvor det af hensyn til at minimere smitterisikoen for den borger, der modtager hjælpen i den enkelte ordning, findes nødvendigt at hjemsende én eller flere hjælpere, mens andre hjælpere arbejder i længere vagter. Sådanne eventuelle covid-19-relaterede merudgifter skal dækkes inden for udmålingsbekendtgørelsens almindelige regler for udmåling af tilskud.

For så vidt angår eventuelle covid-19-relaterede merudgifter som følge af sygdom blandt hjælperne fremgår det af udmålingsbekendtgørelsens § 5, stk. 4, at kommunalbestyrelsen skal dække omkostninger ved løn under sygdom for handicaphjælpere, der har mindst otte ugers ansættelse som handicaphjælpere og mindst 74 timers arbejde i denne periode. Sådanne omkostninger dækkes efter regning, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 2.

I forhold til eventuelle covid-19-relaterede merudgifter til værnemidler gælder i de ordninger, hvor borgeren selv (eller en nærtstående) varetager arbejdsgiverfunktioner i forhold til hjælperne, at hvis borgeren er under mistanke for eller bliver syg med covid-19, skal borgeren (eller den nærtstående) henvende sig til kommunen med henblik på, at borgerens hjælpere kan få udleveret de nødvendige værnemidler.

For de ordninger, hvor der er indgået aftale om overførsel af tilskuddet til en forening eller privat virksomhed, der herefter varetager arbejdsgiverfunktioner i ordningen, gælder, at foreningen eller den private virksomhed i udgangspunktet skal forsøge at skaffe de nødvendige covid-19-relaterede værnemidler til hjælperne. Regningen for køb af værnemidler skal efterfølgende sendes til kommunen og dækkes efter udmålingsbekendtgørelsens § 10 om tilskud til dækning af direkte og indirekte omkostninger forbundet med at ansætte hjælpere til hjælp i og uden for hjemmet. Hvis foreningen eller den private virksomhed ikke kan skaffe værnemidlerne, finder samme fremgangsmåde anvendelse som i de ordninger, hvor borgeren (eller en nærtstående) varetager arbejdsgiverfunktioner i forhold til hjælperne.

I forhold til eventuelle covid-19-relaterede merudgifter ved hjemsendelse af hjælpere af hensyn til at minimere smitterisikoen for den borger, der har ordningen, gælder, at den, der varetager arbejdsgiverfunktioner i den enkelte ordning, har ansvaret for, at de samlede udgifter til hjælperløn ligger inden for det af kommunalbestyrelsen bevilgede tilskud. Inden for den samlede

bevillingsmæssige ramme vil der kunne ske en fleksibel tilrettelæggelse af hjælpervagterne, f.eks. ved at forlænge den enkelte hjælpers vagter, så færre hjælpere leverer hjælpen. Ud over at sådanne dispositioner skal ligge inden for rammerne af den samlede bevilling, skal de også leve op til aftalen med den enkelte hjælper om løn og øvrige ansættelsesvilkår. Desuden skal den, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordningen, være opmærksom på overholdelse af reglerne for arbejds- og hviletid for de hjælpere, som tager længere vagter.

Sammenfattende skal eventuelle covid-19-relaterede merudgifter i servicelovens hjælperordninger således dækkes efter de almindelige regler for udmåling af det kontante tilskud, som fremgår af udmålingsbekendtgørelsen.

4.2. Sundheds- og Ældreministeriet

4.2.1. Personlig og praktisk hjælp samt madservice, servicelovens § 83

Forpligtelsen efter servicelovens § 83

Efter servicelovens § 83 er kommunalbestyrelsen forpligtet til at tilbyde personlig hjælp og pleje, hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet samt madservice. Tilbuddene gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver.

Lovgivningsmæssig forpligtelse til frit leverandørvalg

Efter servicelovens § 91 er kommunalbestyrelsen forpligtet til at skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter § 83 kan vælge mellem to eller flere leverandører af hjælpen, hvoraf den ene leverandør kan være kommunal.

For at opfylde denne forpligtelse, skal kommunalbestyrelsen som minimum enten 1) indgå kontrakt med to eller flere leverandører, jf. § 91, stk. 2, nr. 1, i serviceloven, eller 2) tilbyde modtagerne af hjælpen et fritvalgsbevis, som giver borgeren, der er visiteret til hjælp efter § 83, adgang til, at de selv indgår aftale med en cvr-registreret virksomhed om hjælpens udførelse, jf. § 91, stk. 2, nr. 2, i serviceloven.

Fastsættelse af afregningspriser til leverandører af personlig og praktisk hjælp og madservice hænger sammen med, hvilken kontraktform kommunalbestyrelsen har valgt at anvende, herunder om der eksempelvis er tale om udbudsordning eller en godkendelsesordning.

Tilpasning af ydelsen

Det fremgår af servicelovens § 83, stk. 5, at hjælpen løbende skal tilpasses modtagerens behov. Forpligtelsen gælder for både kommunale og private leverandører af hjælpen.

I forhold til private leverandører er det således fastsat i § 1 den såkaldte frit valg-bekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 344 af 26. marts 2013), at kommunalbestyrelsen skal stille krav om, at en leverandør, som

kommunalbestyrelsen har indgået kontrakt med, eller som borgeren har antaget via et fritvalgsbevis, skal informere myndigheden om ændringer i modtagerens behov for hjælp.

Der er ikke i lovgivningen fastsat regler om, hvor ofte hjælpen skal revurderes. Ved tildeling af personlig og praktisk hjælp skal kommunalbestyrelsen på grundlag af en konkret vurdering tage stilling til, hvornår hjælpen - set i relation til (for)målet med hjælpen - skal vurderes igen. Hjælpen skal, jf. § 83, stk. 5, 2. pkt., løbende justeres efter det aktuelle behov.

Ved ændringer i modtagerens behov eller det generelle serviceniveau skal der ske en revisitation af modtageren.

Det personale, der udfører hjælpen, skal derfor indberette både bedring og forværring i modtagerens funktionsevne, således at hjælpen kan justeres efter det aktuelle behov. Dette gælder alle leverandører.

Der er hverken i forbindelse med udarbejdelse af serviceloven § 83, stk. 5, 2. pkt. eller tilhørende vejledninger på området taget højde for en situation med covid-19. Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at ændringer i borgerens behov som følge af situationen omkring covid-19 omfattes af servicelovens § 83, stk. 5, 2. pkt. Dette er begrundet i, at hjælp efter § 83 tildeles ud fra en konkret og individuel vurdering af den enkeltes aktuelle behov for hjælp. Det afgørende er således behovet for hjælp – ikke hvad der forårsager behovet. Tilsvarende gælder i forhold tilpasning af hjælpen, når der sker ændringer i borgerens behov. Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at covid-19 kan have som konsekvens, at hjælpen i medfør af servicelovens § 83, stk. 5, skal tilpasses for at undgå covid-19 smitte, og at der som følge heraf kan være behov for håndsprit, mundbind, ekstra rengøring og omlægning af arbejdsgange mv. for at kunne varetage opgaven sundhedsmæssigt forsvarligt i forhold til borgerens aktuelle behov

Kompensation af covid-19 relaterede merudgifter

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at det er en konsekvens af den ovenfor beskrevne tilpasning af ydelsen grundet covid-19-situationen, at kommunen kan dække de nævnte covid-19 relaterede merudgifter, som den private leverandør har i forbindelse med at levere den aftalte og tilpassede ydelse. Det gælder, uanset om det er fastsat i kontrakten, at kommunen kan eller skal betale for tilpasning af ydelsen efter § 83, stk. 5.

Det er en forudsætning, at den private leverandør i relevant omfang kan dokumentere, at merudgifterne er nødvendige for at kunne levere den aftalte og tilpassede ydelse. Hvis sådan dokumentation foreligger, kan kommunen kompensere leverandøren både bagudrettet og fremadrettet.

Det følger af ovenstående, at såfremt der er behov for, at hjælpen – for at imødekomme modtagerens behov – tilpasses fx på pga. en situation med covid-19, vil der være mulighed for, at kommunerne gennemgår deres aftaler med de private leverandører og vurderer, hvornår der bør aftales en passende kompensation herfor med de private leverandører.

4.2.2. Private plejehjem (fripnejboliger)

1. Hvad karakteriserer private plejehjem (fripnejboliger)?

Ud over de kommunale plejehjem findes friplejeboliger. Ifølge § 1 i friplejeboligloven (lovbekendtgørelse nr. 1162 af 26. oktober 2017) er en friplejebolig en udlejningsbolig, der som udgangspunkt er uden for den kommunale boligforsyning, og hvor der til den samlede bebyggelse hører servicearealer for personer med behov for omfattende service og pleje efter serviceloven.

Friplejeboligerne kan drives af fonde, herunder selvejende institutioner, og andre private leverandører. En selvejende institution kan – modsat andre private leverandører – ikke trække økonomisk driftsoverskud ud af friplejeboligerne.

En borger, som kommunen har visiteret til en plejehjemsplads, har lov til frit vælge at bosætte sig i en friplejebolig, betinget af, og at friplejeboligleverandøren accepterer indflytningen.

Hjælpen til beboere i friplejeboliger skal også løbende tilpasses borgerens aktuelle behov. Det gælder også hvis borgerens behov ændrer sig som følge af situationen med covid-19, hvor der vil være mulighed for, at kommunerne gennemgår deres aftaler med friplejeboligerne og aftaler en passende kompensation herfor med friplejeboligerne.

Friplejeboligleverandørerne afregnes efter to forskellige systemer, også omtalt som det oprindelige og det nye afregningssystem. Det oprindelige system er baseret på tre afregningsmoduler og en række nationale takster, som er fastsat på baggrund af omkostningsanalyser i kommunernes tilsvarende tilbud.

Det nye system, der blev vedtaget i forbindelse med ændring i lov om friplejeboliger i 2015, står beskrevet i friplejeboliglovens § 32, og er baseret på, at friplejeboligleverandøren og kommunalbestyrelsen kan aftale én eller flere takster for levering af ydelser i friplejeboliger. Efter friplejeboliglovens § 32 stk. 2, skal taksterne beregnes af kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen, hvis parterne ikke kan opnå en aftale. Dette skal ske på baggrund af beliggenhedskommunens gennemsnitlige, langsigtede omkostninger ved drift af tilsvarende tilbud. Det enkelte friplejehjems udgifter til fx den personlige pleje og praktiske hjælp, som borgeren er visiteret til, dækkes således af beliggenhedskommunen på baggrund af kommunens gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved drift af tilsvarende tilbud.

Kommunen kan derudover vælge at udlicitere driften af deres kommunale plejehjem til en privat leverandør.

2. Kompensation af covid-19 relaterede merudgifter

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at det er en konsekvens af den ovenfor nævnte lovgivning, herunder den beskrevne tilpasning af ydelsen grundet covid-19-situationen, at kommunen kan dække de nævnte covid-19 relaterede merudgifter, som friplejeboligleverandøren har i forbindelse med at levere den aftalte og tilpassede ydelse. Det gælder, uanset om det er fastsat i kontrakten, at kommunen kan eller skal betale for tilpasning af ydelsen efter § 83, stk. 5.

Det er en forudsætning, at friplejeboligleverandøren kan dokumentere, at merudgifterne er nødvendige for at kunne levere den aftalte og tilpassede ydelse.

Hvis sådan dokumentation foreligger, kan kommunen kompensere friplejeboligleverandøren både bagudrettet og fremadrettet.

Det følger af ovenstående, at såfremt der er behov for, at hjælpen – for at imødekomme modtagerens behov – tilpasses fx på pga. en situation med covid-19, vil der være mulighed for, at kommunerne gennemgår deres aftaler med friplejeboligleverandørerne og vurderer, hvornår der bør aftales en passende kompensation herfor med disse leverandører.

4.3. Børne- og Undervisningsministeriet

4.3.1 Dagtilbud

Dagtilbud efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven) (lovbekendtgørelse nr. 1326 af 9. september 2020) kan være daginstitutioner. Daginstitutioner kan være kommunale daginstitutioner, drevet af en eller flere kommuner, selvejende daginstitutioner, drevet efter aftale med kommunalbestyrelsen af private leverandører, udliciterede daginstitutioner, drevet efter aftale med kommunalbestyrelsen af private leverandører og private daginstitutioner, drevet med kommunalbestyrelsens godkendelse af private leverandører, jf. dagtilbudslovens § 19, stk. 1-5.

Dagtilbud efter dagtilbudsloven kan også være dagpleje. Dagpleje kan være kommunal dagpleje, drevet af kommunen og privat dagpleje, drevet efter aftale med kommunalbestyrelsen af en privat leverandør, jf. dagtilbudslovens § 21, stk. 2-3.

Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give forældre et tilskud pr. barn til brug for kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt kommunal dagpleje i opholdskommunen, jf. dagtilbudslovens §§ 31-33.

Når en selvejende daginstitution ønsker at varetage administrationen, skal kommunalbestyrelsen give et administrationstilskud til den selvejende daginstitution, jf. dagtilbudslovens § 35.

Kommunalbestyrelsen skal give et driftstilskud pr. barn, der optages i en privatinstitution. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give et bygningstilskud pr. barn, der er optaget i en privatinstitution. Når en privatinstitution ønsker at varetage administrationen, skal kommunalbestyrelsen i opholdskommunen give et administrationstilskud pr. barn, der er optaget i privatinstitutionen, jf. dagtilbudslovens §§ 36-40.

Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal til privat dagpleje give et tilskud pr. barn, jf. dagtilbudslovens § 34.

Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give et tilskud pr. barn, der optages i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt kommunal og privat dagpleje i en anden kommune, jf. dagtilbudslovens §§ 41-42.

Der er i § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1124 af 3. juni 2020 om kompensation for merudgifter i dagtilbud mv. i 2020, der som følge af covid-19 er forbundet med genåbning heraf, hjemmel til, at kommunerne kan kompensere dagtilbud efter

dagtilbudsloven for merudgifter i det konkrete tilbud, der er forbundet med genåbning af tilbuddet, herunder som følge af reduktion i forældrebetalingen, ekstra rengøring og hygiejneløft mv.

4.3.2. Private pasningsordninger

Efter dagtilbudsloven skal kommunalbestyrelsen give forældre med børn i alderen 24 uger og indtil barnets skolestart mulighed for at vælge et økonomisk tilskud til privat pasning i stedet for at benytte en plads i et dagtilbud, jf. dagtilbudslovens §§ 78-85.

Der er i § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1124 af 3. juni 2020 om kompensation for merudgifter i dagtilbud mv. i 2020, der som følge af covid-19 er forbundet med genåbning heraf, hjemmel til, at kommunerne kan kompensere private pasningsordninger efter dagtilbudsloven for merudgifter i det konkrete tilbud, der er forbundet med genåbning af tilbuddet, herunder som følge af reduktion i forældrebetalingen, ekstra rengøring og hygiejneløft mv.

4.3.3. Puljeordninger

Puljeordninger er private pasningsordninger til børn, der drives på baggrund af en driftsaftale med kommunalbestyrelsen.

Efter dagtilbudsloven skal kommunalbestyrelsen yde et fast tilskud pr. barn, der er optaget i eksisterende puljeordninger oprettet i perioden den 27. juni 1992 til den 31. december 1993, jf. dagtilbudslovens § 101, stk. 1.

Kommunalbestyrelsen skal til puljeordninger, som kommunalbestyrelsen har indgået aftale med inden den 1. august 2007, og som ikke er omfattet af § 101, give et tilskud pr. barn i ordningen i henhold til den aftale, der er indgået med puljeordningen., jf. dagtilbudslovens § 102, stk. 1.

Der er i § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1124 af 3. juni 2020 om kompensation for merudgifter i dagtilbud mv. i 2020, der som følge af covid-19 er forbundet med genåbning heraf hjemmel til, at kommunerne kan kompensere tilbud efter dagtilbudsloven for merudgifter i det konkrete tilbud, der er forbundet med genåbning af tilbuddet, herunder som følge af reduktion i forældrebetalingen, ekstra rengøring og hygiejneløft mv.

Eftersom eksisterende puljeordninger er omfattet af forsyningsforpligtelsen efter dagtilbudsloven, må disse anses som tilbud i bekendtgørelsens forstand.

4.3.4. Interne skoler

Interne skoler er undervisningstilbud på anbringelsessteder og i dagbehandlingstilbud.

Adgangen til at kompensere interne skoler for covid-19 relaterede merudgifter følger af, at kommunalbestyrelsen er ansvarlig for undervisningen af børn og unge, der opholder sig i kommunen. Kommunen vil derfor kunne kompensere for rengøring af undervisningslokaler og undervisningsmidler samt fællesfaciliteter i det omfang, de benyttes i forbindelse med undervisningen

Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen har ansvar for undervisningen af børn og unge, der er anbragt eller henvist til dagbehandling i kommunen.

Efter reglerne i folkeskolelovens § 20, stk. 5, jf. lovbekendtgørelse nr. 1326 af 9. september 2020, kan specialundervisning indrettes i dagbehandlingstilbud eller i et efter lov om social service oprettet eller godkendt anbringelsessted, jf. folkeskolelovens 22. En kommunalbestyrelse kan efter overenskomst med et i kommunen beliggende dagbehandlingstilbud eller anbringelsessted henvise elever til specialundervisning, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 5, i dagbehandlingstilbuddet eller anbringelsesstedet, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 2.

Det følger af folkeskolelovens § 22, stk. 5, at henvisning af en elev til specialpædagogisk bistand i et privat, selvejende eller regionalt dagbehandlingstilbud eller anbringelsessted er betinget af, at der på forhånd mellem institutionen og kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen er indgået overenskomst om undervisningen på den interne skole. Det samme gælder kommunale dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder, der er beliggende i en anden kommune. Overenskomsten skal bl.a. indeholde bestemmelser om budget og regnskab for undervisningen.

Det følger af folkeskolelovens § 49, stk. 1, at alle udgifter til folkeskolens undervisning påhviler kommunen. Det fremgår af bekendtgørelse nr. 1000 af 15.09.2014 om hvilken kommune udgiften til folkeskolens undervisning m.v. endeligt påhviler, at skolekommunen kan kræve betaling fra en anden kommune for udgifterne til undervisning m.v. af et barn, der ved offentlig myndigheds medvirken er anbragt i en institution eller i pleje i kommunen, og som ved beregning af kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner indgår i folketallet i den anden kommune.

Krav på betaling efter stk. 1 omfatter alle udgifter i forbindelse med barnets undervisning, herunder eventuelle udgifter til undervisning i fritiden, til befordring og til ophold i en skolefritidsordning.

Det bemærkes, at efter gældende regler fastsætter anbringelsesstedet en vejledende takst for anbringelsen, som ligger til grund for den konkrete aftale mellem anbringende kommune og anbringelsessted om indsats og pris. Der kan ikke indregnes udgifter til undervisning på den interne skole i taksten.

4.3.5. Fri- og privatskoler, der efter friskoleloven modtager statstilskud som skoler med en særlig specialundervisningsprofil

Fri- og privatskoler finansieres som udgangspunkt ved statstilskud og forældrebetaling og modtager ikke kommunale tilskud bortset fra i visse nærmere fastsatte situationer.

Der er etableret en række statslige tilskudsordninger begrundet i covid-19 for fri- og privatskolerne i lighed med, at kommunerne har fået midler til covid-19 relaterede udgifter (se nedenfor).

Fri- og privatskoler er private selvejende institutioner. Staten yder generelt driftstilskud til skolerne ud fra antal årselever ved skolerne, jf. § 10, stk. 1, i lov om friskoler og private grundskoler m.v. (friskoleloven) (lovbekendtgørelse nr. 1326 af 9. september 2020 med senere ændringer).

Hvis en fri- eller privatskoler har en høj andel af specialundervisnings elever, og dermed har karakter af specialskole eller at have en specialklasserække kan skolen søge om at blive godkendt med en særlig specialundervisningsprofil. Staten yder til disse skoler et særligt tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter § 11, stk. 1, nr. 1, litra a, i friskoleloven, hvis skolen opfylder særlige betingelser i friskoleloven, jf. friskolelovens § 11 b, stk. 3.

En kommune kan efter overenskomst med en anden kommune eller den pågældende skole henvise en elev til undervisning i en fri- eller privatskole, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 1, nr. 3.

Der er ikke hjemmel i friskoleloven eller i lov nr. 241 af 19. marts 2020 om midlertidige foranstaltninger på børne- og undervisningsområdet og folkehøjskoleområdet og for den frie folkeoplysende virksomhed til forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med covid-19 eller i regler udstedt med hjemmel i denne lov til, at kommunerne yder kompensation til fri- og privatskoler for ekstraudgifter i relation til kompensation for ekstra udgifter i forbindelse med covid-19-retalerede foranstaltninger.

Friskolelovens § 23 indeholder en regulering af kommunale tilskud til fri- og privatskolerne. § 23 i lov om friskoler og private grundskoler m.v. gør udtømmende op med, hvilke konkrete formål der efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. kan ydes kommunale tilskud til.

Imidlertid har fri- og privatskoler som primært statsfinansierende skoler været omfattet af en række statslige tilskudsordninger.

Der er fx ved aktstykke 159 af 28. maj 2020 skabt bevillingsmæssig hjemmel for et ekstraordinært tilskud, der ydes som følge af skærpede krav og tilhørende forventede merudgifter til rengøring på baggrund af Sundhedsstyrelsens retningslinjer til forebyggelse af covid-19 som led i den gradvise, kontrollerede genåbning af uddannelsesinstitutionerne. Tilskuddet ydes ifølge aktstykkets ordlyd bl.a. til fri- og privatskoler, efterskoler og frie fagskoler.

4.3.6. Efterskoler og frie fagskoler, som efter § 1, stk. 4, i lov om efterskoler og frie fagskoler er godkendt som skoler med et særligt undervisningstilbud

Efterskoler og frie fagskoler finansieres som udgangspunkt ved statstilskud og egenbetaling og modtager ikke kommunale tilskud bortset fra i visse nærmere fastsatte situationer.

Efterskoler og frie fagskoler er private selvejende institutioner, jf. § 6, stk. 1, nr. 1 i lov om efterskoler og frie fagskoler (lovbekendtgørelse nr. 815 af 14. august 2019). Staten yder tilskud til skolerne, der også skal have andre indtægter end statstilskud i form af elevbetaling.

Staten yder til skoler godkendt som skole med et samlet særligt undervisningstilbud efter lovens § 1, stk. 4, forhøjede tilskud efter takster gradueret efter elevernes støttebehov, jf. § 26 i lov om efterskoler og frie fagskoler.

En kommune kan efter overenskomst med en anden kommune eller den pågældende skole henvise en elev til undervisning i en efterskole eller fri fagskole, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 1, nr. 4 og 5.

Der er ikke hjemmel i lov om efterskoler og frie fagskoler eller i lov nr. 241 af 19. marts 2020 om midlertidige foranstaltninger på børne- og undervisningsområdet og folkehøjskoleområdet og for den frie folkeoplysende virksomhed til forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med covid-19 eller i regler udstedt med hjemmel i denne lov til, til, at kommunerne yder kompensation til efterskoler og frie fagskoler for ekstraudgifter i relation til kompensation for ekstra udgifter i forbindelse med covid-19-retalerede foranstaltninger.

§§ 28-29 b i lov om efterskoler og frie fagskoler indeholder en regulering af kommunale tilskud til efterskoler og frie fagskoler. §§ 28–29 b i lov om efterskoler og frie fagskoler gør udtømmende op med, hvilke konkrete formål der efter lov om efterskoler og frie fagskoler kan ydes kommunale tilskud til.

Imidlertid har efterskoler og frie fagskoler som primært statsfinansierende skoler været omfattet af en række statslige tilskudsordninger. Der er fx ved aktstykke 159 af 28. maj 2020 skabt bevillingsmæssig hjemmel for et ekstraordinært tilskud, der ydes som følge af skærpede krav og tilhørende forventede merudgifter til rengøring på baggrund af Sundhedsstyrelsens retningslinjer til forebyggelse af covid-19 som led i den gradvise, kontrollerede genåbning af uddannelsesinstitutionerne. Tilskuddet ydes ifølge aktstykkets ordlyd bl.a. til fri- og privatskoler, efterskoler og frie fagskoler.

4.3.7. Fritidstilbud

Skolefritidsordninger (SFO) ved folkeskoler

Folkeskolen kan tilbyde børn optagelse i en skolefritidsordning, hvis børnene er optaget i skolen eller har nået den alder, hvor de tidligst ville kunne optages i børnehaveklasse, jf. folkeskolelovens § 3, stk. 7. Skolefritidsordninger (SFO) ved folkeskoler er kommunale og en del af den kommunale forsyningspligt.

Skolefritidsordninger ved fri- og privatskoler

En fri- og privatskole kan omfatte en skolefritidsordning ved skolen.

Staten yder tilskud til skolefritidsordninger ud fra antal årselever, der er indskrevet i skolefritidsordningen fra skolens børnehaveklasse og 1.-3. klasse, jf. § 15, stk. 1, i lov om friskoler og private grundskoler m.v. (friskoleloven).

Kommunalbestyrelsen i skolekommunen eller elevens bopælskommune kan yde følgende tilskud vedr. skolefritidsordninger:

- 1) Tilskud til nedbringelse af skolepenge, herunder til nedbringelse af betaling for skolefritidsordninger og for ophold på en kostafdeling. Tilskuddet kan ydes under hensyn til elevernes og forældrenes indtægtsforhold,
- 2) tilskud til driften af skolefritidsordninger.

Der er ikke særskilt hjemmel i friskoleloven eller i lov nr. 241 af 19. marts 2020 om midlertidige foranstaltninger på børne- og undervisningsområdet og folkehøjskoleområdet og for den frie folkeoplysende virksomhed til forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med covid-19 eller i regler udstedt med hjemmel i denne lov til, til, at kommunerne yder kompensation til fri- og privatskoler for

ekstraudgifter i relation til kompensation for ekstra udgifter i forbindelse med covid-19-retalerede foranstaltninger.

Imidlertid har fri- og privatskoler som primært statsfinansierende skoler været omfattet af en række statslige tilskudsordninger.

Der er fx ved aktstykke 159 af 28. maj 2020 skabt bevillingsmæssig hjemmel for et ekstraordinært tilskud, der ydes som følge af skærpede krav og tilhørende forventede merudgifter til rengøring på baggrund af Sundhedsstyrelsens retningslinjer til forebyggelse af covid-19 som led i den gradvise, kontrollerede genåbning af uddannelsesinstitutionerne. Tilskuddet ydes ifølge aktstykkets ordlyd bl.a. til fri- og privatskoler, efterskoler og frie fagskoler.

SFO på fri- og privatskoler fik del i den generelle kompensation til rengøring på fri- og privatskoler. Det samme gjorde sig gældende for efterskoler, frie fagskoler, friskoler og privatskoler.

4.3.8. Fritidshjem

Fritidshjem omfattet af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven) kan være kommunale fritidshjem, selvejende fritidshjem drevet af private aktører, udliciterede fritidshjem drevet af private aktører og private fritidshjem drevet af private aktører, jf. dagtilbudslovens § 52, stk. 2-5.

Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give forældrene et tilskud pr. barn til brug for kommunale, selvejende eller udliciterede fritidshjem, jf. dagtilbudslovens § 57, stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal endvidere til private fritidshjem give et tilskud pr. barn, der optages i et privat fritidshjem, hvis opholdskommunen har privat fritidshjem som tilbud til aldersgruppen, jf. dagtilbudslovens § 60, stk. 1.

Der er i § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1124 af 3. juni 2020 om kompensation for merudgifter i dagtilbud mv. i 2020, der som følge af covid-19 er forbundet med genåbning heraf hjemmel til, at kommunerne kan kompensere fritidshjem efter dagtilbudsloven for merudgifter i det konkrete tilbud, der er forbundet med genåbning af tilbuddet, herunder som følge af reduktion i forældrebetalingen, ekstra rengøring og hygiejneløft mv.

4.3.9. Klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge

Klubtilbud etableret efter dagtilbudsloven

Klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge kan etableres som institutioner eller i andre organisationsformer, jf. dagtilbudslovens § 66, stk. 1.

Klubtilbud omfattet af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven) kan være kommunale klubtilbud, selvejende klubtilbud drevet af private aktører, udliciterede klubtilbud drevet af private aktører og private klubtilbud drevet af private aktører, jf. dagtilbudslovens § 66, stk. 2-5.

Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give forældrene et tilskud pr. barn til brug for kommunale, selvejende eller udliciterede fritidshjem, jf.

dagtilbudslovens § 71, stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal endvidere til private fritidshjem give et tilskud pr. barn, der optages i et privat fritidshjem, hvis opholdskommunen har privat fritidshjem som tilbud til aldersgruppen, jf. dagtilbudslovens § 73, stk. 1.

Der er i § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1124 af 3. juni 2020 om kompensation for merudgifter i dagtilbud mv. i 2020, der som følge af covid-19 er forbundet med genåbning heraf hjemmel til, at kommunerne kan kompensere klubtilbud efter dagtilbudsloven for merudgifter i det konkrete tilbud, der er forbundet med genåbning af tilbuddet, herunder som følge af reduktion i forældrebetalingen, ekstra rengøring og hygiejneløft mv.

5 Kommunalfuldmagtsregler

5.1. Forbud mod støtte til enkeltvirksomheder

Der er ovenfor i afsnit 4 redegjort for en række situationer, hvor den skrevne lovgivning regulerer kommuners mulighed for at yde kompensation for leverandørers covid-19 relaterede merudgifter. Når der med hjemmel i disse regler er mulighed for at kompensere en leverandør af en velfærdsydelse for covid-19 relaterede merudgifter, skal spørgsmålet ikke (tillige) afgøres efter kommunalfuldmagtsregler.

Kommunalfuldmagtsreglerne finder derimod anvendelse, hvis den skrevne lovgivning ikke regulerer spørgsmålet om, hvorvidt en kommune kan kompensere en leverandør for merudgifter, og dermed ikke er til hinder herfor.

Efter kommunalfuldmagtsregler er kommuner er forpligtet til at handle økonomisk forsvarligt, og kommuner ikke kan yde støtte til enkeltvirksomheder. Dette indebærer bl.a., at kommuner ikke pr. kulance, dvs. uden at være retligt forpligtet hertil, kan kompensere leverandører for merudgifter til at levere en ydelse til kommunerne, ej heller når merudgifterne er begrundet i covid-19. En sådan betaling kan endvidere rejse nogle statsstøtteretlige problemstillinger.

Social- og Indenrigsministeriet har på den baggrund i et brev af 12. november 2020 til KL bl.a. anført, at det på den baggrund er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at kommuner alene kan betale leverandører for deres covid-19 relaterede merudgifter til en ydelse til kommunen i det omfang, leverandøren har krav på det i henhold til kontrakten. Der kan dog ud fra en konkret vurdering være hjemmel i kommunalfuldmagtsregler til – som alternativ til en leverandørs fordyrende opsigelse af kontrakten – at aftale covid-19 relaterede prisstigninger. Sådanne prisstigninger vil dog tidligst kunne træde i kraft ved udgangen af kontraktens opsigelsesperiode. Det er endvidere en forudsætning, at en sådan genforhandling af/tillægsaftale til kontrakten er i overensstemmelse med udbudsloven. Det kan efter omstændighederne være tilfældet under forudsætning af, at der ikke derved sker ændring af grundlæggende elementer i kontrakten, jf. udbudslovens § 178-184.

5.2. Er en kommune afskåret fra at indgå aftaler med private leverandører om ekstra leverancer?

Kommuner har med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler en almindelig adgang til indgå aftaler med leverandører om køb af nødvendige varer og tjenesteydelser til brug for varetagelse af kommunale opgaver.

Hvis en kommune har behov for fx ekstra rengøring (ud over, hvad der eventuelt måtte være aftalt i en kontrakt herom), herunder i lyset af covid-19-situationen, kan kommunen indgå kontrakt med en leverandør om, at denne mod betaling foretager rengøring (ud over det evt. allerede aftalte).

Hvad angår spørgsmålet om muligheden for, at en kommune udviser fleksibilitet i forhold til en allerede indgået kontrakt om rengøring, kan Social- og Indenrigsministeriet henvise til ministeriets brev af 16. april 2020 til alle kommuner og regioner, hvor der bl.a. opfordres til, at der på det kommunale og regionale område inden for rammerne af økonomisk forsvarlig forvaltning udvises fleksibilitet over for leverandører i den foreliggende situation. Dette kan fx ske ved, at det aftales med leverandøren at udskyde leverancer eller ved at tilpasse leverancerne – fx rengøringsydelser – til den foreliggende situation.

For så vidt angår kommuners muligheder for at kompensere private leverandører for nødvendige og forsvarlige covid-19 relaterede merudgifter henvises til notatets afsnit 5.1.

For så vidt angår spørgsmålet om eventuel udbudspligt henvises ligeledes til notatets afsnit 5.1.

For så vidt angår tilbud efter dagtilbudsloven, der ikke henregnes til den offentlige forvaltning, gælder følgende: 1) at det er op til det enkelte tilbud, om det vil udvise fleksibilitet over for leverandører, der har indgået aftale med, i den foreliggende covid-19 situation, og 2) at kommuner kun har hjemmel til at kompensere tilbuddene for merudgifter i det konkrete tilbud, der er forbundet med genåbning af tilbuddet, herunder som følge af reduktion i forældrebetalingen, ekstra rengøring og hygiejneløft mv. jf. § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1124 af 3. juni 2020 om kompensation for merudgifter i dagtilbud mv. i 2020, der som følge af covid-19 er forbundet med genåbning heraf, jf. afsnit 4.3.1 ovenfor.

5.3. Er en kommune afskåret fra at betale private leverandører, hvis realdelen ikke kan leveres pga. covid-19?

Det følger af kommunalfuldmagtsregler om økonomisk forsvarlig forvaltning og forbuddet mod begunstiging af enkeltvirksomheder, at en kommune ikke uden lovhjemmel kan betale en leverandør for en ydelse uden at være retligt forpligtet til det.

Det følger heraf, at en kommune kun kan betale en leverandør, hvis kommunen kontraktligt er forpligtet hertil. Hvis kommunen hverken i kraft af den oprindelige kontrakt eller eventuelle senere kontrakter med leverandøren er kontraktligt forpligtet hertil, kan kommunen således ikke betale, jf. herved tillige afsnit 5.1 ovenfor. Spørgsmålet om, hvorvidt en kommune er forpligtet til at betale for en ydelse, som kommunen på grund af covid-19 situationer ikke får leveret, beror på en fortolkning af de konkrete kontrakter og almindelige aftaleretlige regler. Det lægges herved til grund, at der er tale om kontrakter om varer og tjenesteydelser, som er indgået på almindelige kommercielle vilkår.

Som anført i notatets afsnit 5.2. kan der være situationer, hvor en kommune inden for rammerne af økonomisk forsvarlig forvaltning kan udvise fleksibilitet over for leverandører i den foreliggende covid-19 situation. Dette kan fx ske ved, at det aftales med leverandøren at udskyde leverancer eller ved at tilpasse leverancerne – fx rengøringsydelser – til den foreliggende situation.

Det bemærkes i øvrigt, at kommuner med hjemmel i lov nr. 325 af 31. marts 2020 om kommuners og regioners håndtering af indkøb i forbindelse med covid-19, jf. bekendtgørelse nr. 327 af 31. marts 2020, har visse muligheder for dels at forudbetale ydelser, dels at undlade at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende over for en leverandør, hvis ydelsen er forsinket på grund af covid-19. Det er imidlertid en forudsætning for, at kommunen kan forudbetale eller undlade at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende, at det forventes, at ydelsen leveres.